21

Kontakte zu Familien, Vereinen, Institutionen

Die Erforschung der Geschichte der deutschen Kolonisten in Georgien anhand der deutschsprachigen Archivalien aus den Nationalarchiven Georgiens hat erst 2021 begonnen und wird auch in Zukunft noch fortgesetzt werden. Unsere Aufgabe ist es, nicht nur diese Materialien vollständig zu erfassen und zu untersuchen, sondern auch Kontakte zu Familien von Nachfahren der deutschen Kolonisten und Vereinen und Institutionen herzustellen, um weitere Informationen zu sammeln.

Der **Verein zur Bewahrung deutschen Kulturguts im Südkaukasus** kümmert sich um die Erfassung und den sachgemäßen Erhalt des materiellen und immateriellen deutschen Kulturguts in Georgien.

Die **Assoziation der Deutschen Georgiens "Einung"** ist der Zusammenschluss der deutschstämmigen Nachfahren der Kaukasiendeutschen, die heute noch in Georgien leben. Sie kümmert sich um ihre Belange als Minderheit in Georgien und hilft ihnen dabei, ihre nationalen, kulturellen und religiösen Traditionen zu bewahren oder wiederherzustellen.

Das **German-Georgian Archive** ist eine öffentliche Plattform des „Soviet Past Research Laboratory" (SovLab), welche unter anderem private Archivalien zur Geschichte der Deutschen und der deutsch-georgischen Beziehung dokumentiert und thematische Blogs veröffentlicht. Es wurde 2017 eingerichtet. Hier kann man bisher unveröffentlichte Fotos, Audios, Videos und schriftliche Dokumente aus Familienarchiven finden.

Unser Projektteam steht auch in **Kontakt mit Familienangehörigen**, deren Vorfahren zu den Kolonisten gehörten und die sich mit der eigenen Familiengeschichte auseinandersetzen. Solch eine Familie ist zum Beispiel die von **Emil Biedlingmeier,** dessen Publikationen uns beim Erstellen der Datenbank sehr geholfen haben. Sein Werk "Das Ahnenbuch von Katharinenfeld in Georgien, Kaukasus: Chronik der Familien" (Neustadt a.d. Weinstraße: Bockfeld, 2005, 1. Aufl .) ist eine unschätz-bare Informationsquelle zu den Kolonisten, die in Katharinenfeld (Bolnisi) gelebt haben. Genauso schätzen wir die Kooperation mit **Rita Laubhan,** deren Chronik "Alexandersdorf—ein schwäbisches Dorf im Kaukasus. Die ersten 100 Jahre: Familienchronik" (Ludwigsburg: Cardamina Verlag, 2017) von der Geschichte des heutigen Tbiliser Stadtteils Didube erzählt.

Der **Bischof der Evangelisch-Lutherischen Kirche in Georgien**, **Rolf Bareis**, hat unsere Arbeit ebenfalls durch die Übermittlung der Digitalisate der erhaltenen Kirchenbücher aus Bolnisi-Katha-rinenfeld (1827–1936) unterstützt. Sie sind schon im Landeskirchlichen Archiv Stuttgart online.[1, 2]

Unsere Forschung wäre ohne die Kooperation mit den **Nationalarchiven Georgiens** nicht möglich gewesen. Wir bedanken uns bei allen Mitarbeiter*innen herzlich und insbesondere bei der Direktorin, Frau **Teona Iashvili,** für die fruchtbare Zusammenarbeit.

Diese Ausstellung ist der erste Versuch, unsere Ergebnisse einer breiten Öffentlichkeit zugänglich zu machen. Es werden künftig noch weitere Ausstellungen und Publikationen folgen, um weitere Ergebnisse unserer Forschung zu veröffentlichen.

Contacts with Families, Associations, Institutions

Research into the history of the German colonists in Georgia using the German-language archival materials from the National Archives of Georgia only began in 2021 and will continue in the future. Our task is not only to fully record and examine these materials, but also to establish contacts with German families of descendants of the colonists and various associations and institutions in order to collect further information. Some examples are:

- The **Association for the Preservation of German Cultural Heritage in the South Caucasus** is responsible for the recording, registration and proper preservation of tangible and intangible German cultural heritage in Georgia.
- The **Association of Georgian Germans "Einung"** is the union of the descendants of Caucasian Germans who still live in Georgia today. It looks after their interests as a minority in Georgia and helps them to preserve or restore their national, cultural and religious traditions.
- The **German-Georgian Archive** is a public platform of the "Soviet Past Research Laboratory" (SovLab), which documents are private archival materials on the history of the Germans and German-Georgian relations and publishes thematic blogs. Set up in 2017 it shares previously unpublished photos, audios, videos and written documents from family archives.
- Our project team is also in **contact with family members in Germany** whose ancestors were colonists and who are researching their own family history. One such family is that of **Emil Biedlingmeier,** whose publications have helped us a great deal in creating our database.
- **Rita Laubhan** - many thanks to Rita Laubhan for her book.
- The **Bishop of the Evangelical Lutheran Church in Georgia, Rolf Bareis**, has also supported our work by sharing digital copies of the surviving church records from Bolnisi-Katharinenfeld (1827-1936) with us.
- Our research would not have been possible without the cooperation with the **National Archives of Georgia**. We would like to thank all the staff and especially the director, **Ms. Teona Iashvili,** for the fruitful cooperation.

This exhibition is the first attempt to make our findings accessible to a wider public. Further exhibitions and publications will follow in the future to publicize the results of our research.

კონტაქტები ოჯახებთან, ასოციაციებთან, ინსტიტუციებთან

საქართველოს ეროვნულ არქივში დაცულ საარქივო მასალებზე დაყრდნობით საქართველოში გერმანელი კოლონისტების ისტორიის კვლევა მხოლოდ 2021 წელს დაიწყო და კვლავაც გაგრძელდება. ჩვენი ამოცანაა არა მხოლოდ ამ მასალების სრულად შეფასება და გამოკვლევა, არამედ უფრო მეტი ინფორმაციის შესაგროვებლად გერმანელი კოლონისტების შთამომავლების ოჯახებთან, გაერთიანებებთან და ინსტიტუციებთან კონტაქტის ქონაც.

სამხრეთ კავკასიაში გერმანული კულტურული ფასეულობების დაცვის ასოციაცია (Verein zur Bewahrung deutschen Kulturguts im Südkaukasus)—ზრუნავს კოლონისტების მატერიალური და არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის აღრიცხვასა და სათანადო შენარჩუნებაზე საქართველოში.

საქართველოს გერმანელების ასოციაცია „აინუნგი" (Einung)—გერმანული წარმოშობის შთამომავლების ასოციაცია, რომლებიც დღესაც ცხოვრობენ საქართველოში. ზრუნავს მათ საჭიროებებზე, როგორც უმცირესობაზე საქართველოში და ეხმარება საქართველოში მცხოვრებ გერმანელებს შეინარჩუნონ ან აღადგინონ ეროვნული, კულტურული და რელიგიური ტრადიციები.

გერმანულ-ქართული არქივი—„საბჭოთა წარსულის კვლევის ლაბორატორიის" (SovLab) საჯარო პლატფორმა, რომელიც სხვა საკითხებთან ერთად გერმანელების ისტორიასა და გერმანია-საქართველოს ურთიერთობებს პირადი არქივების ფონზე ასახავს და აქვეყნებს თემატურ ბლოგებს. ის 2017 წელს შეიქმნა. შესაძლებელია აქამდე გამოუქვეყნებელი ფოტოების, აუდიო, ვიდეო და წერილობითი დოკუმენტების პოვნა ოჯახების არქივებიდან.

ჩვენი პროექტის გუნდი ასევე **კონტაქტშია იმ ოჯახების წევრებთან**, რომელთა წინაპრებიც კოლონისტებს შორის იყვნენ და რომლებიც მათი (ოჯახური) ისტორიით არიან დაინტერესებული. ერთ-ერთი ასეთია მაგალითად ემილ ბიდლინგმაიერის ოჯახი, რომლის გამოცემებიც ძალიან დაგვეხმარა მონაცემთა ბაზის შექმნაში. მისი ნაშრომი "Das Ahnenbuch von Katharinenfeld in Georgien, Kaukasus: Chronik der Familien" (Neustadt a.d. Weinstraße: Bockfeld, 2005, 1. Aufl .) შეუფასებელი ინფორმაციული წყაროა კატარინენფელდში (ბოლნისი) მცხოვრები გერმანელი კოლონისტების შესახებ. ასევე ძალიან ვაფასებთ **რიტა ლაუბჰანთან** თანამშრომლობას, რომლის წიგნიც "Alexandersdorf - ein schwbisches Dorf im Kaukasus. Die ersten 100 Jahre: Familienchronik" (Ludwigsburg: Cardamina Verlag, 2017) დიდუბის, დღევანდელი თბილისის უბნის ისტორიას გვიყვება.

ჩვენს საქმიანობას ასევე დაუჭირა მხარი საქართველოს ევანგელურ-ლუთერა-ნული ეკლესიის ეპისკოპოსმა, **როლფ ბარეისმა.** მან საეკლესიო ჩანაწერების ელექტ-რონული ვერსიები გაგვიზიარა (1827–1936). ისინი ასევე ხელმისაწვდომია ონლაინ, შტუტგარდის რეგიონული საეკლესიო არქივის საიტზე.[1, 2] ჩვენი კვლევის განხორციელება შეუძლებელი იქნებოდა **საქართველოს ეროვნულ არქივთან** თანამშრომლობის გარეშე. მადლობას ვუხდით მის ყველა თანამშრო-მელს და განსაკუთრებით არქივის დირექტორს, ქალბატონ **თეონა იაშვილს**, ნაყოფიერი თანამშრომლობისთვის.

ეს გამოფენა არის პირველი მცდელობა იმისა, რომ ჩვენი შედეგები ხელმისაწვდომი გავხადოთ ფართო საზოგადოებისთვის. მომავალში მას მოჰყვება გამოფენები და პუბლიკაციები ჩვენი კვლევის შემდგომი შედეგების გამოსაქვეყნებლად.

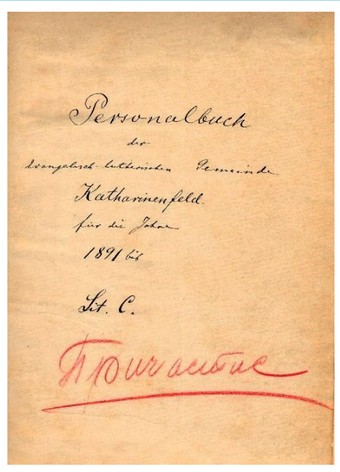

1 **Beispiel aus einem Kirchenbuch**
ნიმუში საეკლესიო წიგნიდან
Landeskirchliches Archiv Stuttgart. Personalbuch der evangelisch-lutherischen Gemeinde. E 6 Kirchenbücher / Personenregister aus Katharinenfeld/Bolnisi (Georgien). S.1. https://dfg-viewer.de/show/?tx_dlf%5Bid%5D=http%3A//suche.archiv.elk-wue.de/actaproweb/mets%3Fid=Vz_f83e6b09-ce93-423d-8496-b3fca9ce8cf8_mets_actapro.xml (05.12.2024)

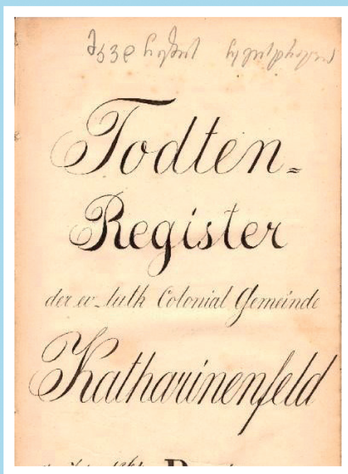

2 **Beispiel aus einem Kirchenbuch**
ნიმუში საეკლესიო წიგნიდან
Landeskirchliches Archiv Stuttgart. Totenregister. E 6 Kirchenbücher / Personenregister aus Katharinenfeld/ Bolnisi (Georgien). S.1. https://dfg-viewer.de/show/?tx_dlf%5Bid%5D=http%3A//suche.archiv.elk-wue.de/actaproweb/mets%3Fid=Vz_cdc2e5df-3e2f-4428-a77f-9d68cc53d355_mets_actapro.xml (05.12.2024)

3 **Olesya Dimitrchenko und Rita Laubhan**, beide Nachfahren von Einwohnern Alexandersdorfs, **Nestan Tatarashvili**, Restauratorin und Vorstandsmitglied des "Vereins zur Bewahrung des deutschen Kulturguts im Südkaukasus" zu Besuch in Tübingen in einem Kooperationsprojekt mit dem Stadtmuseum und der Universität. © Oliver Reisner
ოლესია დიმიტრჩენკო და რიტა ლაუბჰანი, ორივე ალექსანდრსდორფის მაცხოვრებლების შთამომავლები, ნესტან თათარაშვილი, რესტავრატორი და „სამხრეთ კავკასიაში გერმანული კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ასოციაციის" გამგეობის წევრი, რომლებიც სტუმრობენ თიუბინგენს, მუზეუმის და უნივერსიტეტის თანამშრომლობის პროექტის ფარგლებში. © ოლივერ რაისნერი

→ Soziales Netzwerk des Vereins
ასოციაციის სოციალური ქსელი

→ Webseite der „Einung"
„Einung"-ის საიტი

→ Online Archivwebseite
გერმანულ-ქართული არქივის საიტი

→ Landeskirchliches Archiv Stuttgart
შტუტგარდის რეგიონული საეკლესიო არქივი

Die Beauftragte der Bundesregierung für Kultur und Medien
Universität Siegen
National Archives of Georgia
Verein zur Bewahrung deutschen Kulturguts im Südkaukasus
Global Entanglements